

# 4<sup>ο</sup> φροντιστήριο Μαθηματική Ανάλυση

Σπύρος Χαλκίδης Ε.ΔΙ.Π.

Νοέμβριος 2022

## 1 Ασκήσεις πάνω στις σειρές

### 1.1 1<sup>η</sup> Άσκηση

Να βρεθεί που συγκλίνει η σειρά  $\sum_{n=0}^{\infty} (\frac{1}{2})^n$ :

$$\sum_{n=0}^{\infty} (\frac{1}{2})^n = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(\frac{1}{2})^{n+1} - 1}{\frac{1}{2} - 1} = \frac{1}{1 - \frac{1}{2}} = 2.$$

### 1.2 2<sup>η</sup> Άσκηση

Ναδειχθεί ότι η σειρά  $\sum_{n=1}^{\infty} ne^{-n^2}$  συγκλίνει:

Η συνάρτηση  $f(x) = xe^{-x^2}$  είναι μεγαλύτερη του μηδενός για  $x \in [1, +\infty]$ .

Έχει παράγωγο  $f'(x) = e^{-x^2} - 2x^2e^{-x^2} = e^{-x^2}(1 - 2x^2)$  και είναι φθίνουσα για  $x \in [1, +\infty]$

$\int_{x=1}^{\infty} xe^{-x^2} = -\frac{1}{2} \lim_{t \rightarrow +\infty} [e^{-x^2}]_1^t = \frac{1}{2e}$  Σύμφωνα με το κριτήριο ολοκληρώματος εφόσον το ολοκλήρωμα της  $f(x)$  με  $f(n) = ne^{-n^2}$  συγκλίνει, θα συγκλίνει και η αντίστοιχη σειρά.

### 1.3 3<sup>η</sup> Άσκηση

Για ποιες τιμές του  $\lambda$  συγκλίνει η σειρά  $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{\lambda^n}{n!}$ :

$$|\frac{a_{n+1}}{a_n}| = |\frac{\lambda^{n+1}n!}{(n+1)! \lambda^n}| = |\frac{\lambda}{n+1}|.$$

$\lim_{n \rightarrow \infty} |\frac{\lambda}{n+1}| = 0$ , συνεπώς αφού το όριο είναι μικρότερο του 1 για όλες τις τιμές του  $\lambda$ , συγκλίνει για όλες τις τιμές του  $\lambda$ .

### 1.4 4<sup>η</sup> Άσκηση

Για ποιες τιμές του  $\lambda$  συγκλίνει η σειρά  $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{\lambda^n 2^n}{n!}$ :

$$|\frac{a_{n+1}}{a_n}| = |\frac{\lambda^{n+1} 2^{n+1} n!}{(n+1)! \lambda^n 2^n}| = |\frac{2\lambda}{n+1}|.$$

$\lim_{n \rightarrow \infty} |\frac{2\lambda}{n+1}| = 0$ , συνεπώς συνεπώς αφού το όριο είναι μικρότερο του 1 για όλες τις τιμές του  $\lambda$ , συγκλίνει για όλες τις τιμές του  $\lambda$ .

### 1.5 5<sup>η</sup> Άσκηση

Για ποιες τιμές του  $\lambda$  συγκλίνει η σειρά  $\sum_{n=0}^{\infty} \lambda^{2n}$ :

$|\frac{\lambda^{2(n+1)}}{\lambda^{2n}}| = |\frac{\lambda^{2n+2}}{\lambda^{2n}}| = |\lambda^2| = \lambda^2$ . Για να συγκλίνει η σειρά θα πρέπει αυτή η τιμή να είναι μικρότερη του 1 για  $n \rightarrow \infty$ . Συνεπώς συγκλίνει για  $\lambda^2 < 1$ .

### 1.6 6<sup>η</sup> Άσκηση

Ποια η τέταρτης τάξης προσέγγιση με σειρά Taylor της συνάρτησης  $f(x) = x \sin(x)$  γύρω από το σημείο  $x_0 = 0$ :

$$f(x) = x \sin(x),$$

$$f'(x) = \sin(x) + x \cos(x),$$

$$f''(x) = \cos(x) - x \sin(x) + \cos(x) = 2\cos(x) - x \sin(x),$$

$$f'''(x) = -2\sin(x) - \sin(x) - x \cos(x) = -3\sin(x) - x \cos(x),$$

$$f^{(4)}(x) = -3\cos(x) + x \sin(x) - \cos(x) = -4\cos(x) + x \sin(x).$$

Η προσέγγιση είναι:  $P_4(x) = 0 + 0 + \frac{2\cos(0)x^2}{2!} + 0 - \frac{4\cos(0)x^4}{4!} = x^2 - \frac{x^4}{6}$ .

### 1.7 7<sup>η</sup> Άσκηση

Ποια η δεύτερης τάξης προσέγγιση με σειρά Taylor της συνάρτησης  $f(x) = e^x \cos(x)$  γύρω από το σημείο  $x_0 = 0$ :

$$f(x) = e^x \cos(x),$$

$$f'(x) = e^x \cos(x) - e^x \sin(x),$$

$$f''(x) = e^x \cos(x) - e^x \sin(x) - e^x \sin(x) - e^x \cos(x) = -2e^x \sin(x).$$

Η προσέγγιση είναι:  $P_2(x) = 1 + \frac{1}{1!}x + 0 = 1 + x$

### 1.8 8<sup>η</sup> Άσκηση

Έστω ότι  $P_3(x)$  είναι η τρίτης τάξης προσέγγιση με σειρά Taylor στο σημείο  $x_0 = 0$  για τη συνάρτηση  $f(x) = e^x$ . Ποιο από είναι το άνω όριο για το σφάλμα αποκοπής στο σημείο  $x = 1$  (δηλαδή η μέγιστη απόλυτη διαφορά που μπορεί να προκύψει μεταξύ της τιμής  $P_3(1)$  και  $e^1$ ):

$f^{(4)}(x) = e^x$ .  $|R_4(x)| \leq \frac{M|x|^4}{4!}$ , όπου  $M$  ένα άνω φράγμα για την τιμή  $|f^{(4)}(x)|$  στο διάστημα  $[0, 1]$ .

Στο διάστημα  $[0, 1]$ ,  $|x| \leq 1 \iff |x|^4 \leq 1$ .  $|f^{(4)}(x)| = e^x \leq e$  για  $|x| \leq 1$ .

Συνεπώς  $|R_4(x)| \leq \frac{e}{24}$ , για  $x \in [0, 1]$ .

### 1.9 9<sup>η</sup> Άσκηση

Να εξεταστεί ως προς τη σύγκλιση η σειρά  $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{7}{5^n + 4}$ .

$$5^n < 5^n + 4 \implies \frac{7}{5^n} > \frac{7}{5^n + 4} \implies 7\left(\frac{1}{5}\right)^n > \frac{7}{5^n + 4}.$$

Όμως  $\sum_{n=1}^{\infty} 7\left(\frac{1}{5}\right)^n = 7 \sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{1}{5}\right)^n$ , η οποία σειρά συγκλίνει ως γεωμετρική με λόγο  $\frac{1}{5} < 1$ . Συνεπώς, συγκλίνει και η αρχική σειρά.

### 1.10 10<sup>η</sup> Άσκηση

$a_n = \frac{1}{n}$ ,  $b_n = \frac{1}{\sqrt{n}}$ . Ισχύει  $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{b_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{\sqrt{n}} = 0$ . Εξετάζουμε ως προς τη σύγκλιση την  $\sum_{n=1}^{\infty} a_n = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n}$ .  
Η  $\frac{1}{n}$  είναι θετική για  $n \geq 1$   
Η  $f(x) = 1/x$  έχει παράγωγο  $f'(x) = -\frac{1}{x^2}$  η οποία είναι αρνητική και συνεπώς είναι φθίνουσα.  $\int_1^{+\infty} \frac{1}{x} dx = \lim_{t \rightarrow +\infty} \int_1^t \frac{1}{x} dx = \lim_{t \rightarrow +\infty} [\ln x]_1^t = +\infty$ .  
Συνεπώς η  $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$  αποκλίνει σύμφωνα με το κριτήριο του ολοκληρώματος.  
Άρα αποκλίνει και η  $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ .

### 1.11 11<sup>η</sup> Άσκηση

Να εξεταστεί ως προς τη σύγκλιση η σειρά  $\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n+1} \frac{1}{\sqrt{n}}$ .  
 $a_n = \frac{1}{\sqrt{n}}$ .  
 $a_n > 0, \forall n \geq 1$ .  
 $\frac{1}{\sqrt{n+1}} \leq \frac{1}{\sqrt{n}} \iff a_{n+1} \leq a_n$ .  
 $\lim a_n = 0$ .  
Συνεπώς η εναλλάσσουσα σειρά συγκλίνει σύμφωνα με το κριτήριο του Leibniz.  
Η  $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$  δεν συγκλίνει, καθώς σύμφωνα με το κριτήριο του ολοκληρώματος  $\int_1^{+\infty} \frac{1}{\sqrt{x}} dx = \int_1^{+\infty} x^{-1/2} dx = \lim_{t \rightarrow +\infty} [\frac{x^{1/2}}{1/2}]_1^t = \lim_{t \rightarrow +\infty} (2t^{1/2} - 2) = +\infty$

### 1.12 12<sup>η</sup> Άσκηση

Να βρεθεί η ακτίνα σύγκλισης της δυναμοσειράς  $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(x+1)^n}{n}$ .  
Η δυναμοσειρά είναι γύρω από το  $c = -1$ .  
 $\frac{1}{r} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1/(n+1)}{1/n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n}{n+1} = 1$ .  
Συνεπώς, η ακτίνα σύγκλισης είναι  $r = 1$ .  
Η δυναμοσειρά συγκλίνει γύρω από τα  $x = r + c = 1 - 1 = 0$  και  $x = c - r = -1 - 1 = -2$ .  
Για  $x = 0$  έχουμε τη σειρά  $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n}$ .  
Σύμφωνα με το κριτήριο ολοκληρώματος έχουμε  $\int_1^{+\infty} \frac{1}{x} dx = \lim_{t \rightarrow +\infty} [\ln x]_1^t = +\infty$ . Συνεπώς στο  $x = 0$  η σειρά αποκλίνει.  
Για  $x = -2$  έχουμε την εναλλάσσουσα σειρά  $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{n}$ .  
 $a_n = \frac{1}{n} > 0$ . Η  $a_n$  είναι φθίνουσα, καθώς  $a_{n+1} < a_n$  και  $\lim a_n = 0$ . Συνεπώς, σύμφωνα με το κριτήριο Leibniz συγκλίνει.  
Συνεπώς, το διάστημα σύγκλισης είναι το  $[-2, 0)$ .